

Hallintosäännön päivittäminen

Kunnanhallitus 27.11.2023 § 256
361/00.01.01.00/2023

Valmistelija: talous- ja hallintojohtaja

Kuntalain 90 §:n mukaan jokaisessa kunnassa ja kuntayhtymässä on oltava hallintosääntö. Kuntalain lähtökohtana on, että hallintosäännössä annetaan kaikki tarpeelliset määräykset kunnan hallinnon, toiminnan, päätöksenteko- ja hallintomenettelyn sekä valtuuston toiminnan järjestämisestä. Kunnan hallintosäännössä annetaan myös tarpeelliset määräykset hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, päätöksenteko- ja hallintomenettelystä sekä valtuuston toiminnasta valmiuslain 3 §:n mukaisissa poikkeusoloissa sekä kuntalaissa tarkoitetuissa normaaliolojen häiriötilanteissa.

Kuntalain 14.1 §:n lähtökohdan mukaan valtuusto käyttää kunnan päätösvaltaa. Kunnan päätösvalalla tarkoitetaan kunnan toimivaltaan lain mukaan tai muuten kuuluvia asioita, joissa kunta siis voi tehdä taikka joissa sen edellytetään tekevän päätöksiä. Valtuusto voi siirtää toimivaltaansa alaisilleen toimielimille, viranhaltijoille ja luottamushenkilöille. Valtuusto tekee toimivallan siirtoa koskevat päätökset aina hallintosäännöllä. Toimivaltaa ei voida siirtää erillisellä valtuuston päätöksellä. Päätäessään hallintosäännöstä valtuusto samalla määrittelee oman asemansa kunnan päätösvalan käyttäjänä, päättää toimielinten ja viranhaltijoiden välisestä työnjaosta ja ratkaisee, annetaanko kunnan viranomaiselle valta omalla päätöksellään siirtää toimivaltaansa edelleen. On huomattava, ettei laissa säädettyä toimivaltaa voi siirtää hallintosäännöllä.

Hallintosääntöön otetaan myös tarpeelliset toimivallan siirtämistä koskevat määräykset, joilla määrätään kunnan viranomaisten toimivallan jakautumisesta poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa. Lähtökohtaisesti kunnissa toimitaan normaaliolojen häiriötilanteiden ja poikkeusolojen aikana mahdollisimman pitkään normaalien johtamisjärjestelyjen, päätöksentekomenettelyiden ja toimivaltamääräysten mukaisesti.

Kunnan hallinnossa on noudatettava hallintosäännön määräyksiä. Mikäli hallintosäännöllä määrätyistä toimivaltarajoista poiketaan, päätöksen tehnyt viranomainen ylittää toimivaltansa, ja kyseessä on menettelyvirhe, joka voi johtaa päätöksen kumoutumiseen muutoksenhaussa. Hallintosääntö sitoo myös valtuustoa itseään. Valtuusto ei voi poiketa hallintosäännöstä muuten kuin kunnan hallintosääntöä muuttamalla. Valtuusto ei siten voi ottaa ratkaistavakseen asiaa, jossa toimivalta on hallintosäännöllä siirretty muulle toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle.

Hallintosäännöllä järjestetään kunnan sisäistä hallintoa ja toimintaa. Tämän vuoksi on katsottu, että hallintosääntö voi mahdollisesta valituksesta huolimatta tulla voimaan heti kun se on hyväksytty. Jotta voimaantulopäivästä ei syntyisi epätietoisuutta, on hallintosääntöä hyväksyttäessä tai muutettaessa samalla syytä päättää sen voimaantuloajankohdasta.

Sonkajärven kunnan voimassaoleva hallintosääntö on tullut voimaan 1.1.2017. Tämän jälkeen kuntalakiin on lisätty määräykset siitä, että hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset myös 1) sisäisestä

valvonnasta, riskienhallinnasta ja sopimusten hallinnasta, 2) tiedonhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestämisestä sekä 3) hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, päätöksenteko- ja hallintomenettelystä sekä valtuuston toiminnasta poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa. Muutosten johdosta Sonkajärven kunnan hallintosääntö on päivitettävä.

Hallintosäännön päivittämisessä on noudatettu soveltuvin osin Kuntaliiton Kunnan hallintosääntömalli -ohjetta (2023). On huomattava, että hallintosääntöön ei oteta lainvastaisia määräyksiä, laista poikkeavia menettelytapamääräyksiä, lakia toistavia määräyksiä eikä epäselviä määräyksiä.

Päätösesitys

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus hyväksyy hallintosääntöluonnoksen ja sen liitteenä olevan luonnoksen ohjeeksi sähköisistä kokouksista ja lähettää ne lautakunnille lausuntoa varten. Lausunnot pyydetään toimittamaan kunnanhallitukselle 31.1.2024 mennessä.

Asian käsittely: Merja Tuovinen esitti, että 20 § 2 mom. lisätään teksti ”kunnanhallituksen tahtotilan mukaan”. Tällöin momentti kokonaisuudessaan kuuluisi: ”Kunnanjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan kunnanhallituksen tahtotilan mukaan”. Eino Luukkonen kannatti Merja Tuovisen esitystä. Puheenjohtaja totesi, että asiassa on tehty pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysjärjestysehdotuksen: äänestys suoritetaan kädennostoäänestyksenä. Kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi äänestysjärjestysehdotuksen. Suoritetussa kädennostoäänestyksessä kunnanjohtajan pohjaesitystä kannatti Pirjo Rönkkö. Merja Tuovisen esitystä kannattivat Ilpo Kärkkäinen, Eino Luukkonen, Merja Tuovinen, Asko Julkunen ja Riitta Tommila. Puheenjohtaja totesi, että äänin 1-5 Merja Tuovisen esitys tuli päätökseksi.

Merja Tuovinen esitti, että 23.C § kohtaa 5 muutetaan siten, että tekninen lautakunta päättää urakoista, joiden hankinta-arvo on yli 80 000 euroa esityksen mukaisen 120 000 euron sijaan. Eino Luukkonen kannatti Merja Tuovisen esitystä. Puheenjohtaja totesi, että asiassa on tehty pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysjärjestysehdotuksen: äänestys suoritetaan kädennostoäänestyksenä. Kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi äänestysjärjestysehdotuksen. Suoritetussa kädennostoäänestyksessä kunnanjohtajan pohjaesitystä kannattivat Pirjo Rönkkö ja Asko Julkunen. Merja Tuovisen esitystä kannattivat Ilpo Kärkkäinen, Eino Luukkonen, Merja Tuovinen ja Riitta Tommila. Puheenjohtaja totesi, että äänin 2-4 Merja Tuovisen esitys tuli päätökseksi.

Merja Tuovinen esitti, että 24.E § kohtaa 3 muutetaan siten, että toimialajohtaja päättää korvauksen ja vahingonkorvauksen myöntämisestä tapauksissa, joissa kunta on katsottava korvausvelvolliseksi enintään 2 000 euroon asti tapausta kohden esityksen mukaisen 4 000 euron sijaan. Eino Luukkonen kannatti Merja Tuovisen esitystä. Puheenjohtaja totesi, että asiassa on tehty pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysjärjestysehdotuksen: äänestys suoritetaan kädennostoäänestyksenä. Kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi äänestysjärjestysehdotuksen. Suoritetussa kädennostoäänestyksessä kunnanjohtajan pohjaesitystä kannattivat Pirjo Rönkkö ja Asko Julkunen. Merja Tuovisen esitystä kannattivat Ilpo Kärkkäinen, Eino Luukkonen,

Merja Tuovinen ja Riitta Tommila. Puheenjohtaja totesi, että äänin 2-4 Merja Tuovisen esitys tuli päätökseksi.

Merja Tuovinen esitti, että 24.E § kohtaa 11 muutetaan siten, että tekninen johtaja päättää enintään 80 000 euron arvoisista (infra- ja rakennus) hankkeista ja niihin liittyvistä urakoista esityksen mukaisen 120 000 euron sijaan. Eino Luukkonen kannatti Merja Tuovisen esitystä. Puheenjohtaja totesi, että asiassa on tehty pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysjärjestysehdotuksen: äänestys suoritetaan kädennostoäänestyksenä. Kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi äänestysjärjestysehdotuksen. Suoritettuna kädennostoäänestyksessä kunnanjohtajan pohjaesitystä kannatti Pirjo Rönkkö. Merja Tuovisen esitystä kannattivat Ilpo Kärkkäinen, Eino Luukkonen, Merja Tuovinen, Asko Julkunen ja Riitta Tommila. Puheenjohtaja totesi, että äänin 1-5 Merja Tuovisen esitys tuli päätökseksi.

Merja Tuovinen esitti, että 24.F § muutetaan siten, että tulosalueen esihenkilö päättää korvauksen ja vahingonkorvauksen myöntämisestä enintään 1 000 euroon asti esityksen mukaisen 2 000 euron sijaan. Eino Luukkonen kannatti Merja Tuovisen esitystä. Puheenjohtaja totesi, että asiassa on tehty pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysjärjestysehdotuksen: äänestys suoritetaan kädennostoäänestyksenä. Kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi äänestysjärjestysehdotuksen. Suoritettuna kädennostoäänestyksessä kunnanjohtajan pohjaesitystä kannattivat Pirjo Rönkkö ja Asko Julkunen. Merja Tuovisen esitystä kannattivat Ilpo Kärkkäinen, Eino Luukkonen, Merja Tuovinen ja Riitta Tommila. Puheenjohtaja totesi, että äänin 2-4 Merja Tuovisen esitys tuli päätökseksi.

Merja Tuovinen esitti, että 24.K § kohtaa 1 muutetaan siten, että kunnarakennusmestari päättää tekniselle toimelle tarpeellisten laitteiden ja tavaroiden ostamisesta ja myymisestä talousarvion rajoissa ja kauppahinnan ollessa enintään 10 000 euroa esityksen mukaisen 15 000 euron sijaan. Eino Luukkonen kannatti Merja Tuovisen esitystä. Puheenjohtaja totesi, että asiassa on tehty pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysjärjestysehdotuksen: äänestys suoritetaan kädennostoäänestyksenä. Kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi äänestysjärjestysehdotuksen. Suoritettuna kädennostoäänestyksessä kunnanjohtajan pohjaesitystä kannattivat Pirjo Rönkkö ja Asko Julkunen. Merja Tuovisen esitystä kannattivat Ilpo Kärkkäinen, Eino Luukkonen, Merja Tuovinen ja Riitta Tommila. Puheenjohtaja totesi, että äänin 2-4 Merja Tuovisen esitys tuli päätökseksi.

Pirjo Rönkkö esitti, että 79 § 3 mom. mukainen teksti: "Valtuustossa on yksi (1) varapuheenjohtaja" muutetaan muotoon: "Valtuustossa on kaksi (2) varapuheenjohtajaa valtuustokauden 2025 alusta lukien." Asko Julkunen kannatti Pirjo Rönkö esitystä. Keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi, että kunnanhallitus yksimielisesti päätti muuttaa 79 § 3 mom. mukaisen tekstin muotoon: "Valtuustossa on kaksi (2) varapuheenjohtajaa valtuustokauden 2025 alusta lukien."

Merja Tuovinen esitti, että 153 §:n mukaisia kokouspalkkioita muutetaan seuraavasti: Valtuuston ja kunnanhallituksen kokous 90 euroa (esitys 70 euroa), lautakunnan, jaoston, kunnanhallituksen nimeämän työryhmän tai muun toimielimen kokous 80 euroa (esitys 60 euroa). Ilpo Kärkkäinen kannatti Merja Tuovisen esitystä. Keskustelun jälkeen puheenjohtaja

totesi, että kunnanhallitus yksimielisesti päätti muuttaa kokouspalkkioita siten, että valtuuston ja kunnanhallituksen kokouksesta maksettava kokouspalkkio on 90 euroa ja lautakunnan, jaoston, kunnanhallituksen nimeämän työryhmän tai muun toimielimen kokouksesta maksettava kokouspalkkio on 80 euroa.

Merja Tuovinen esitti, että 157 §:n mukaisia vuosipalkkioita muutetaan seuraavasti: Valtuuston puheenjohtaja 1800 euroa (esitys 1 600 euroa), kunnanhallituksen puheenjohtaja 2 400 euroa (esitys 2 200 euroa), valtuuston varapuheenjohtajat 400 euroa (esitys valtuuston varapuheenjohtaja 300 euroa) ja kunnanhallituksen varapuheenjohtaja 600 euroa (esitys 500 euroa). Ilpo Kärkkäinen kannatti Merja Tuovisen esitystä. Keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi, että kunnanhallitus yksimielisesti päätti muuttaa vuosipalkkioita siten, että valtuuston puheenjohtajalle maksettava vuosipalkkio on 1 800 euroa, kunnanhallituksen puheenjohtajalle maksettava vuosipalkkio on 2 400 euroa, valtuuston varapuheenjohtajille maksettava vuosipalkkio on 400 euroa ja kunnanhallituksen varapuheenjohtajalle maksettava vuosipalkkio on 600 euroa.

Merja Tuovinen esitti, että 159 §:n mukainen toimituspalkkio 50 euroa muutetaan 60 euroksi. Ilpo Kärkkäinen kannatti Merja Tuovisen esitystä. Keskustelun jälkeen kunnanhallituksen puheenjohtaja totesi, että kunnanhallitus yksimielisesti päätti muuttaa toimituspalkkion suuruudeksi 60 euroa.

Päätös

Kunnanhallitus:

Kunnanhallitus hyväksyi hallintosääntöluonnoksen ja sen liitteenä olevan luonnoksen ohjeeksi sähköisistä kokouksista ja päätti lähettää ne lautakunnille lausuntoa varten seuraavilla muutoksilla:

Kunnanhallitus päätti äänin 1-5, että 20 § 2 mom. muutetaan muotoon: ”Kunnanjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan kunnanhallituksen tahtotilan mukaan”.

Kunnanhallitus päätti äänin 2-4, että 23.C § kohtaa 5 muutetaan siten, että tekninen lautakunta päättää urakoista, joiden hankinta-arvo on yli 80 000 euroa esityksen mukaisen 120 000 euron sijaan.

Kunnanhallitus päätti äänin 2-4, että 24.E § kohtaa 3 muutetaan siten, että toimialajohtaja päättää korvauksen ja vahingonkorvauksen myöntämisestä tapauksissa, joissa kunta on katsottava korvausvelvolliseksi enintään 2 000 euroon asti tapausta kohden esityksen mukaisen 4 000 euron sijaan.

Kunnanhallitus päätti äänin 1-5, että 24.E § kohtaa 11 muutetaan siten, että tekninen johtaja päättää enintään 80 000 euron arvoisista (infra- ja rakennus) hankkeista ja niihin liittyvistä urakoista esityksen mukaisen 120 000 euron sijaan.

Kunnanhallitus päätti äänin 2-4, että 24.F § muutetaan siten, että tulosalueen esihenkilö päättää korvauksen ja vahingonkorvauksen myöntämisestä enintään 1 000 euroon asti esityksen mukaisen 2 000 euron sijaan.

Kunnanhallitus päätti äänin 2-4, että 24.K § kohtaa 1 muutetaan siten, että kunnanrakennusmestari päättää tekniselle toimelle tarpeellisten laitteiden ja tavaroiden ostamisesta ja myymisestä talousarvion rajoissa ja kauppahinnan ollessa enintään 10 000 euroa esityksen mukaisen 15 000

euron sijaan.

Kunnanhallitus yksimielisesti päätti muuttaa 79 § 3 mom. mukaisen tekstin muotoon: "Valtuustossa on kaksi (2) varapuheenjohtajaa valtuustokauden 2025 alusta lukien."

Kunnanhallitus yksimielisesti päätti muuttaa kokouspalkkioita siten, että valtuuston ja kunnanhallituksen kokouksesta maksettavat kokouspalkkio on 90 euroa ja lautakunnan, jaoston, kunnanhallituksen nimeämän työryhmän tai muun toimielimen kokouksesta maksettava kokouspalkkio on 80 euroa.

Kunnanhallitus yksimielisesti päätti muuttaa vuosipalkkioita siten, että valtuuston puheenjohtajalle maksettava vuosipalkkio on 1 800 euroa, kunnanhallituksen puheenjohtajalle maksettava vuosipalkkio on 2 400 euroa, valtuuston varapuheenjohtajille maksettava vuosipalkkio on 400 euroa ja kunnanhallituksen varapuheenjohtajalle maksettava vuosipalkkio on 600 euroa.

Kunnanhallitus yksimielisesti päätti muuttaa toimituspalkkion suuruudeksi 60 euroa.

Lautakuntien lausunnot pyydetään toimittamaan kunnanhallitukselle 31.1.2024 mennessä.
